

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 21 de Mars de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4526

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1'25
En provincias, trimestre.	„ 4—
Extranjer y Ultramar.	„ 8—

Anuncis, á preus convencionales

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d'Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA ILEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas emulsións y reconstituyens se preconstituzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa. Dr. Lósinz, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

APERITIVO-CORROBORANT

Tónico-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA

Única casa productora para la exportación á América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitíu després com digestiu.
Demans en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, així per Espanya com pera América, dehen dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Montserats número 30.

JOSEPH GRAU RABASCALL
METJE-CIRURGIA

Arrabal alta de Jesús número 20, 5is, 2on.
REUS

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSO Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas á 13 pts.

Lo propietari que vullga, conseguí bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSO Y FERRANDO.—REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CU!"

SE VEN EN LA LIBRERIA DE TOST GERMANS

Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguer, y totas las obras que edita «L'Avenc» de Barcelona.—Blocs catalans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIA.—Dentista

Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, reseccions, etc.—Reb tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.

Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LO DOCTOR J. OLLER Y RABASSA

ex-alumne dels professors Baguinski y Jacobson de Berlin, Lermoyez, Gougenheim y Viollet de Paris, ofereix al públich son

Consultori especial pera el tractament de las enfermetats de la Gola, Nas y Orelles montat ab arreglo als ultims adelantos moderns en lo carrer de

Trafalgar, 44, pral.—Barcelona

PERSPECTIVA

L'obra suicida dels centralistas va fent lo seu camí ab vertiginosa corréguda. Plantejat de veras lo problema cubá que provocaren los polítichs espanyois ab sas immoralitats y funesta administració, fou resolt per ells mateixos perdent, juntament ab un inmens imperi colonial, aquella famosa esquadra fantasma. S'ha presentat la cuestió catalana, nascuda al caliu d'una serie no interrompuda d'exaccions, atropells y estats de forsa no justificats, y ja está a punt d'acabar-se lo prólech tenint preparat l'index en justificació del problema catalá.

Al escalear lo poder per primera vegada lo partit silvelí, lo seu ministre d'Hisenda, senyor Villaverde, seguint la tradicional costum dels hisendistas espanyois y ab la dèria de recaudar molt pera poder malgastar mes presentá a las Corts y foren aprovats, uns presupostos que li valgueren lo dictat de «recaudador de contribucions», se guanyá la patent de cors en contra de las calixas dels contribuyents, essent lo catalanisme qui feu en aquella ocasió remarcar l'enormitat d'aital intent de saqueig, primer atropellí portat a fi per un Govern que s'comprometé a realisar la regeneració de l'Estat espanyel.

De llavors ensí y en tan poch espay de temps, molts han sigut las campanyas que ha tingut de sostenir lo catalanisme, tantas com innombrables han sigut los atchs y vergassadas que del Centre han caigut contra las interessos morals y materials de Catalunya; las persecucions y emprisonaments s'han prodigat ab liberalitat inandita, sense que ni per un sol instant lo defalliment hagi atuit nostres ánims: molt al contrari, cada harrabassada ha servit pera encoratjarnos mes y mes logrant portar la convicció a la societat calts de que la salvació del poble solzament

Joarse en la realiació de nos... programa. Es, donchs, per aquei... motius que en las anteriors elecció... de diputats a Corts y en las de con... sers municipals, obtingue-rem éxit... complert deixondint a tot Catalunya del... llarch estat letárgich, donantse l' es-pectacle encoratjador de veure com baix nos-tra bandera s' hi aixoplugavan tots los qui no havian perdut la noció de sa dignitat, conser-vant dintre de sa esfera d' acció, com fona-ments principals, la templansa y respecte als drets de tothom en quant siguin respectats y cumplimentats los devers de cadascú. Es, donchs, precisament per tot aixó, y no per res mes, que sens ha combatut en tots los ter-renos, menys en lo de la llealtat.

Malgrat l' insidiosa lluita contra 'l catala-nisme, ell ha conseguit avuy enfonsar, anular l' abans poderós caciquisme de Barcelona, com demá ho conseguirá en lo restant de Cata-lunya; ha moralisat los serveys públichs en que ha tingut representació, ha vetllat per lo millorament del proletariat, com també ha exercit decidida acció en defensa dels inter-ressos perpétuament amenassats de lo que més deu contribuir a l' engrandiment y pros-peritat del país en general, y finalment, ha introduit la puresa en lo sufragi electoral, principal signe de cultura dels pobles moder-nos. Impossib'e és per lo tant, que com al-guns afirman erroneament hagi 'l catalanisme perdut soptadament la confiança y l' apoyó d' aquella part [del públich] que més serveys ne té rebuts y per qui més s' ha sacrificat: és un concepte equivocat la tal afirmació, puig que sols s' ha d' admetre com hipòtesis falsa a títul de fets accidentals de nul valor, ate-sas las circumstancies que han concorregut en las eleccions últimas de diputats provincials; cal no donar a lo ocorregut en las eleccions últimas de diputats provincials; cal no donar a lo ocorregut apariéncias de transcendéncia contraria a nostres avensos, quan de fet se 'n ha de treure profitósas deduccions.

Més si, per apatía ó per desviació real ó aparent, hi hagués lloch a poderse evidenciar ingratis ó falta de patriotisme, si algú s' hagués deixat seduir pel reclam fet per ho-mes sense ideals que, si ocupan enlairats llochs en lo periodisme, no és per la fermesa de sas conviccions sino per pur mercantilis-me, homes mercenaris que flogan sa ploma a n' els que creuen que millor y més bé pot re-compensalsi sos flachs serveys, cara girats, moderns *verntallats* traidors a sa conciencia y sa patria, servils aduladors dels que jutjan més poderosos; si aqueix cas se pogués ad-metre y per etzar fos possible tornar al estat d' ensopiment en que hem viscut molt temps, esdevendrian funestos jorns pera la patria catalana, dias de dol per tothom; lo retrocés fora terrible, no s' acontentarian los centra-listas ajudats per la demagogia ab las R. O. y R. D., tant en boga en aqueixos temps, atentatoris a nostras llibertats y adhue a la nostra personalitat; no s' acontentarian ab lleys de repressió brutal, ne dictarian d' al-tras encaminadas a conseguir la total ruina de Catalunya, ens subjectarian a un jou tan onerós que, aquí, a casa nostra, ens fora im-possible la vida.

Empró, de cap modo resultaria fracassat lo catalanisme, porque és obra que no poden destruir los homes de l' actual Espanya, per-que, si las circunstancias imposessin la des-aparició, de las entitats directoras del movi-ment autogómich de Catalunya pera refundir-se en una sola baix la denominació y ab los fins que 'ls aconteixements determinessin, allavors... sens dupte que los incondicionals s' afanyarian a resoldre 'l problema català de la mateixa manera, ab idéntichs procediments que han adoptat en los casos d' extrema gra-velat.

B. BARRIS BISBAL.

Secció oficial

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE REUS

La companyia dels ferrocarrils de M. Z. y A. remet a aquesta Alcaldia los plans y re-

lacion dels serveys interceptats per la lí-neia férrea de Samper a Roda en aquest terme Municipal a fi de que 'ls vehins d' aque-s-ta ciutat que tinguin que fer alguna reclama-ció acudeixin a la Secretaria Municipal ahont esoán exposats dits plans en lo terme de quin-ze dias.

Lo que 's fa públich en compliment de lo previngut en los articles 8 y 9 del R. D. de 14 de Juny de 1854.

Reus 20 Mars de 1903.

REGISTRE CIVIL

del dia 20 de Mars de 1903

Naixements

Joseph Porta Murgadas.

Matrimonis

Baltasar Sedó ab Teresa Tribó.—Domingo Capdevila ab Vicenta Milara.

Defuncions

Catalina Margarita Hestench, 68 anys, Hermanitas dels pobres.—Pere Torres Fi-gueras, 57 anys, San Salvador 5.—Miquel Martí, 54 anys, San Magi 36.—Jaume Sardà Balañá, 37 anys, primera Pi Margall 2.—Ro-sa Pascual Pellicer, 18 mesos, P. Baluart 1.—Joseph Artiga Urgellés, 18 anys, Creu Vermella 24.

LA DOCTRINA EN CATALAN

Ab gust reproduhim de *La Cruz* de Tarragona lo següent article:

En este tiempo de Cuaresma, las personas que por deber de conciencia ó por impulso de su caridad se dedican a enseñar *de veras* el catecismo a los niños en las poblaciones de alguna importancia, suslen tropezar con un estorbo gravísimo cual es el que resulta de las malaprendidas nociones en castellano que por lo general tienen aquéllos.

Mentira parece que dure entre nosotros y halle acogida en cierta clase de personas una preocupación que en el género tonto no tiene otra que la ignora, y como a funesta, pocas hay que puedan aventajarla.

Es tolerable que se aprendan en castellano, la aritmética, la geografía y la historia. Bajo el régimen centralista que hoy impera, atendido el carácter de la instrucción en España, así como la falta de textos, nada tiene de extraño que en el orden científico y literario se enseñe a los mayores, en la lengua de Castilla; pero valerse de esta lengua para imponerlos en la ciencia de la Religión, para infiltrar en su entendimiento y grabar en su memoria las verdades reveladas y los preceptos de la ley divina, aquellas verdades y precep-tos destinados a ser, ya desde que despunta la razón, el alimento de su alma y la norma de su vida en orden a la salvación eterna; esto, decimos, no tiene explicación racional, y hay que relegarlo a la categoría de las preocupaciones más necias y más perjudicia-les que puede abrigar el hombre.

Siendo el catecismo un compendio de la más elevada teología, teniendo un carácter tan eminentemente práctico, y siendo de un interés tan principal para toda clase de per-sonas, lo natural y lógico es que se enseñe en la lengua que habla cada uno. De esta mane-ra se facilita en lo posible la inteligencia de las verdades que contiene, verdades de suyo harto difíciles, y sobre todo al imprimirlas en la memoria cuando todavía no se penetran debidamente, queda la esperanza de enten-derlas más adelante, al tiempo que el que las aprendió no se acuerda de otra lengua que la suya propia.

Esto dejando a un lado, las razones de pa-triotismo, de dignidad y de sentido común que podría alegarse. Porque si es cierto que tenemos una lengua propia, lengua, decimos, y no dialecto, como afirman los que no lo en-tienden y los que no la quieren entender, len-gua riquísima, culta y agraciada, digna de compararse con la más agraciada, la más culta y la más rica que jamás han hablado los

hombres: si esto es verdad, ¿no es un agravio enorme a la patria chica, no es el colmo de la inconsecuencia y del absurdo prescindir de esta lengua en el caso que nos ocupa, que es decir en el uso más noble y más sagrado que puede hacerse del habla?

Mucho se habló y se arguyó contra el con-de de Romanones con motivo de su malaven-turado decreto; pero en razón y justicia con-tra quienes hay que hablar y argüir es contra los mismos catalanes. El exministro de Ins-trucción era al fin un castellano, un centra-lista, un liberal, un servil imitador del go-bierno centralista y sectario de la nación ve-cina, y estaba muy en carácter metiéndose en tales dibujos. ¿Qué suponen los atrevimientos del señor conde al lado de tantos catalanes como reniegan de su lengua? Si se encuentra aquí un Romanones a la vuelta de cada es-quina.

Y hay que recordar que no les fuerza a ello ninguna ley ineludible, lo cual se demues-tra teniendo presente lo que significa la mis-ma publicación del decreto, porque es eviden-te que si la ley hubiera existido, el decreto no se hubiera publicado; y resulta más evi-dente si se atiende a la mala suerte del mis-mo decreto, el que ha quedado en letra muer-ta; y más evidente resulta aún teniendo en cuenta que el desorden que lamentamos tiene su principal asiento en escuelas y colegios libros, sin excluir (¿qué hemos de excluir?) los colegios religiosos. Y así es muy frecuen-te hallar a la colegialita, muy instruida, muy educada y muy devota; pero al mismo tiempo muy ayuna del conocimiento del catecismo, que aprendió en castellano, cuya circunstan-cia tras de hacerla ignorante, la hace ¡oh dolor! presumida.

Parece que ya es tiempo de tomar la cosa de veras, y acabar de una vez con este desor-den incalificable. Tal deseo no es exagera-ción del espíritu regionalista, no representa el odio a ninguna lengua ni a ninguna raza; es un deseo fundado en razón y en justicia, es un deseo noble, piadoso y patriótico.

GIL.

DEL ESTRANJER

París 20.

Al Uruguay

Telegrafian de Montevideo que la situació d' aquella República es tan greu que 'l go-vern ha iniciat negociacions ab lo jefe de la revolució senyor Saraina, enviant com a plenipotenciaris als senyors Ramirez y Risso.

Ahir se decidí a las negociacions devant de la por d' un assalt per los revolucionaris, que en número de 8.000 estavan acampats a poca distancia de la ciutat.

Los revolucionaris tallaren lo telégrafo y la vía férrea.

Han arribat a Montevideo los creuhers nortamericans "Nevart" y "Montgomery".

No 's reben cablegramas directes de Men-teviden, per suprimirlos la censura.

Se creu que 'l Govern accedirá a las pre-tensions dels revolucionaris destituhint als Governadors en quins departaments s' iniciá la insurrecció.

Descarrilament

Comunican del Canadá que prep de la esta-ció de Gergulgha va descarrillar un tren, ca-yent los cotxes a una fondaria de mes de quinze pams.

Resultaren 150 ferits, cinch d' ells graves, y además una noya morta.

Desde Portugal

Thomar.—Al Hotel que ocupa 'l president del Consell de ministros senyor Hintze Fibeiro, s' ha celebrat una reunió de capitostes portugueses que s' ha vist molt concorreguda.

—La illuminació de la entrada del riu Ta-jo, que tindrà efecte ab motin de la visita que a primers d' Abril farà a Lisboa 'l rey Eduart VII d' Inglaterra, será una festa jamay vista per sa magnificencia y esplendidesa. Lo cost de la illuminació junt ab lo dels castells de

fochs artificials que 's cremarán, costará mes de deu cantons de reis.

En obsequi del sobirà inglés s' organitzarà una Exposició d' agricultura, entre otras fen-tas.

Del Marroch

Tánger.—Un espanyol que 's diu Joseph Moreno ha declarat que 'l divendres passat, quan se dirigia a n' aquesta ciutat acompa-nyat del hebreu Jacob Mentholina, foren assaltats per alguns moros que 'ls hi robaren los cavalls ab càrrega de seda, cinquanta du-ros al espanyol y quatre cents al hebreu, que 's repartiren los moros.

Després aquets apallissaren als robats, amenassantlos ab las escopetas y volguentlos fer servir de blanch.

—Atés l' estat anárquich existent en dife-rentas regions del imperi, lo Sultá ha dispo-sat que s' organisi servey de vigilancia per tots los camins, fent responsable als sheriff de lo que succeheixi.

Se diu que una altra autoritat de Tánger ha rebut una carta anunciaantli que 'l Sultá sortirà aviat de Fez. Se suposa que 's dirigi-rá a Rabat.

ELECTORALS

Tenim noticias de nostres companys de Ta-rragona de que don Ferran de Querol y Bo-farull ha demanat a sos amichs que li per-metin retirar la sevs candidatura.

Com siga que ne s' ha reunit encara la Co-missió electoral y s' espera que 's reuneixi un dia d' aquets, res s' ha decidit encara sobre 'l prech del senyor Querol.

De totas maneres, com nostres companys d' aquest districte electoral teneu acordat y resolt anar a las eleccions, segueixen fentse traballs de la mateixa manera y 's prepara lo terror pera 'l dia de la lluyta.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Bonet

Sant de demá.—S. Deogracias

Surt lo SOL a las 5 h. y 53 m. y 's pon a las 6 h. 4 m.; surt la LLUNA a las 1 h. 16 m. y 's pon a las 11 h. 15 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dime-cres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espuga de Francoll.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francoll.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 20 de Febrer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneroide	Gran d' humitat.	Pinja en as. horas	Algas avay, en 24 horas.	Estat del Cel
9	764	79			Ras
15	764	75		3	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS		Viento, dir.	Dirrecció	NUVOLS	
	Máxim	Mínim			Clase	Cantid.
9	16	6		O.		
15	18	17		S.		

CRONICA

Desde primeras horas de dijous al dematí saigné sobre aquesta ciutat una llengera pluja que durá fins a las nou aproximadament, serenantse lo temps desde aquesta hora y acabant per fer una tarde espléndida, que molt de nostres convehins aprofitaren para surtir a passeig en los llochs de costum.

Varis socis del Club Velocipedista de nos-tra ciutat, efectuarán una excursió demá a las

valhinas platjas de Salou, inauguraran aixis la serie de viatges que efectuaran durant l'estiu.

Donat l'entusiasme que regna entre 'ls socios del Club, es de creure que seran en gros numero 'ls ciclistas que concorreran a la excursio.

Avans d'ahir pujá al cel la preciosa nena Rosa Pascual Pellicer, filleta de nostre estimat amic don Anton Pascual y Cugat.

L'enterro de la tendra nena se verificá ahir al demati assistinthi alguns amichs y parents de la familia.

Sentim vivament lo contratemps que ab tant dolorosa perdua acaba d'experimentar la familia del bonvolgut amic desitjantli la cristiana resignacio.

Ahir seguí lo temps mostrantse benansós y de un temple primaveral.

En la sessio que celebrá ahir nostre Excelentissim Ajuntament prengué posesio del càrrech d'Alcalde pera quin fou nomenat, don Enrich Oliva y Julia.

Lo pregó anunciante la nova al vehinat se feu tot seguit després de la sessio.

En la nit d'avuy tindrà lloch en lo Teatro Fortuny la primera representacio de la celebrada comedia de Mágica en 4 actes, dividits en 17 cuadros, titulada: "La estrella Mágica ó de pescador a hechicero", en quina interpretacio pendrà part tota la companyia, cos coreográfic y la notable primera parella Mouroc-Nardini.

En lo numero següent publicarem l'extracte de la sessio celebrada ahir per l'Excelentissim Ajuntament.

Ha sigut nomenat rector de la parroquia de Sant Francesch d'aquesta ciutat lo Rvt. don Joan Llauredó, Pbro.

Per lo Rectorat ha sigut nomenat mestre interí de l'escola de nens de Perafort ab l'haber anyal de 312'50 pessetas, don Joan B. Tarrida Asens.

Lo dimars prop passat arribaren de Madrid a Tarragona las cédulas personals que han de ser expesas en tota aquesta provincia, havent tingut ja entrada en la caixa de la Tesoreria d'Hisenda.

Aviat comensaran a Arbós las obras pera l'trés de carretera que farta pera ajuntar dita vila ab la de Vilanova passant per Castell, millora molt important.

La situacio del mercat d'olis es bastant satisfactoria, donada la fermesa ab que se sostenen los preus en las principals plassas, degut en part a l'activitat que en la demanda 's nota y a la escassés d'arribadas que 's fa.

L'exportacio, durant lo passat any, fou molt important, havent alcansat un valor total de 57.910.098 pessetas (en contra de 19.803.219 en 1901), de las que 40.269.067 pessetas corresponen a la regio del Mitjdia y 19.363.417 a la de Llevant, tal augment en la exportacio es sens dupte degut a las malas collitas que han tingut Fransa y Italia, en quins païssos habem exportat la principal cantitat de nostre oli.

Un dels aconteixements mes notables d'aquets temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toena 'ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes minim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduex lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13

y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Deposít general: J. Uriach y C. BARCELONA

FINALMENT JOH LECTORS! Podem anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sífilítich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plans, "Milagrosos confits 6 Injeccio anti-venéreo y Roob anti-sífilítich CONSTANCL

D. MANEL DE PENARRUBIA

Procurador dels Tribunals Ha trasladat son despatx a la cambra de Sant Joan, número 30-3er. TARRAGONA

Seccio comercial

BOLSI DE REUS

Table with exchange rates for various locations: Catisacio a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir, Interior 78'02, Colonial 66'37, Orneses 32'60, Norts 64'15, Alicante 97'15, Vitalici V. Id. 3 p. Orneses 52'75, PARIS MADRID Exterior Interior 77'97, Paris 34'40, Londres 33'82

TELEGRAMA DE PARIS

Table with telegram rates: Exterior 91'37, Portugués 32'22, Rio Tinto 13'18, Norts 226, Alicante 342

Se roben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al centat de tota classe de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with exchange rates for various locations: Londres 90 dif 33'20, Paris 90 dif 33'60, Aix 8 0/0, Amberes 90 dif, Marsella 90 dif, Perpignan 90 dif, Hamburge 90 dif

Valors locals

Table with local values: Gas Reusense 600 615, Industrial Farinera 625, Banc de Reus de Descomptes y Prestams 700, Manufacturera de Coton 100, C. Reusense de Transvias 30, C. Reusense de Transvias privilegiadas 5 per 100 525, Electra Reusense, Manicomio de Reus

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ Carrer Santa Ana, 19. Catisacio a Barcelona a las 16 d'ahir Interior 78 BARCELONA Amortisable 5 p 97'30 Francs 34'40 Colonial 66'37 Lliuras 33'82 Mercantil MADRID Norts 64'05 Interior 78 Alicante 97'10 Francs 34'10 Orneses 32'55 PARIS Obs. Fransa 2 1/4 Exterior 91'37 Id. Almansa 5 0/0 000'00 Norts 225 Id. Id. ayc Alicante 342 Ordres de Bolsa. Compra y venta al centat de tota classe de valores. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA VACAS SUISSAS HORT DE PAU ABELLÓ Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

CLINICA DE MASSATJE

DE P. DURAN, METJE-CIRUJIA Carrer Oset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatge manual y vibratori s'obtenen ràpids y sorprendents curacions en las enfermetats següents: Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lumat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc. Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc. Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Càlculs renals y hepáticos, etc.

Ammoniure de cuivre en líquit

Non tractament pera la curacio de las viñas. Maquinaria Industrial y agrícola y tot lo referent a aquest ram ab subjeccio als últims avenços. Motors de gas original, gas-pobre, betzina, bonriol, petróleo, esperits y de gas acetilé. Locomovils d'igual combustible, centrifugas, gomasy ubragas y tot lo material d'aquest ram. Corretjas de fil-ferro pera las grans transmissions. Corretjas de cuyro pera maquinaria. Condensadors y purgadors de vapor, caps cotó pera netejar la maquinaria. Aparatos pera llimpiar de sals los tubus de las calderas, olis y grassas. Material eléctrich pera monturas de fábricas de forsa y llum. Dinamos y cables aéreos y subterráneos. Lámparas de incandescencia ab sos accessoris. Material complet pera ferro-carrils, cotxes, wagons de totas classes. Metalls blancs pera contraforts de ejes. Productes pera elaborar vins. Cuyros repujats pera silleria. Siment metálich diamant. Taulas de billar y sos accessoris. Cánem en rama. Alambres de ferro, llautó, bronze, coure y candados pera panys y 'ls accessoris pera aquest ram. Carbons minerals y cok. Siment.

Botilleria vidre. Tubus de ferro y de plom. Guanos, etc. Pera pedidos de tot lo nomenat y explicacions, dirigirse a don Joseph Sagrañes Cantero, carrer segon Pi y Margall, número 13.—Reus.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperacio activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu'hi tingan ó vulgan establirhi negoci. Alcalá, 11 O, 2n. dta.—MADRID.

OBRA NOVA FLORESCENCIA

Aplech d'ensaigs literaris d'en Hortensi Güell. 2 PESSETAS De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitucion y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

TELEGRAMAS

Madrid 20. Reformas en la policia La reforma que projecta 'l senyor Maura fer al cos de policia de Madrid, consistirá en suprimir als delegats de districte y substituirlos per capitans del cos de seguretat.

Per aquest motiu regna gran maror entre dits delegats y també 's diu que existeix disgust entre 'ls militars pera 'l cas de que aquells capitans acceptin lo càrrech, paig com procedeixon del exèrcit afectaria a la dignitat militar que 'ls seus quefes fossin de policia.

Recomenació

Lo ministre de Gracia y Justicia, segons dihen prepara una circular al fiscal de las Audiencias recomenantlosi que per ara no 's processi a cap Ajuntament, esperant que hajan passat las eleccions.

Càlculs polítics

Alguns ministerials que estudian la cosa politica d'Espanya han calculat que a las futuras Corts hi aniran de 25 a 30 diputats republicans.

Montero Rios

Orense.—Ha arribat lo senyor Montero Rios, al qui la poblacio li ha fet una rebada entusiasta. L'han esperat las autoritats, comissions y nombrós públich.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO FORTUNY

Companyia de vers y ball MONROC-ZUBIELQUI

Brillant cos de ball baix la direccio de la célebre bailarina dels teatros Real de Madrid y Liceo de Barcelona donya Amalia Mouroc. GRAN FUNCIO PERA AVUY Se posará en escena "La estrella mágica ó de pescador a hechicero." A dos cuarts de nou. Preus diaris

Palcos plateas sense entrada, despatx 10 pessetas, contaduria 11.—Palcos primer pis sense entrada 8 d. y 9 c.—Palcos segon pis sense entrada 4 d. y 4'50 c.—Siló de plateas ab entrada 2 d. y 2'25 c.—Butaca de primer pis ab entrada 1'75 d. 2 c.—Linnetas de segon pis ab entrada 1'25 d. y 1'50 c.—Entrada a localitat 75 céntims.—Entrada al paradís 50 idem. L'impost del timbre a carrech del públich. INF. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida	Correu	4'53	matí	arribada	8'34	matí
"	Exprés	7'05	"	"	9'14	"
"	Mixto	8'41	"	"	1'03	trde
"	Merc.	12'07	"	"	8'02	nit.
"	Correu	2'14	trde.	"	5'24	trde
"	Mixto	7'14	"	"	10'19	nit.

De Barcelona a Reus

Surtida	Merc.	5'15	matí	arribada	3'06	trde
"	Mixto	6'01	"	"	11'30	matí
"	Correu	9'47	"	"	1'05	trde
"	Oms.	12'35	"	"	5'32	"
"	Mixto	2'26	trde.	"	7'11	"
"	Exprés	7'26	"	"	9'38	nit.

De Reus a Saragossa

Surtida	Correu	1'35	trde	arribada	8'35	nit.
"	Mixto	7'57	"	"	6'36	matí
"	Exprés	9'44	nit	"	3'01	"
"	Merc.	3'36	trde.	"	11'54	nit.
"	"	5'32	matí	"	8'51	matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida	Exprés	1'50	matí	arribada	6'59	matí
"	Correu	7'—	"	"	2'06	trde
"	Mixto	10'05	nit	"	8'11	matí
"	Merc.	0'38	matí	"	11'27	"
"	"	6'59	trde	"	10'15	nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleida

Surtida	Correu	8'29	matí	arribada	11'35	matí
"	Mixto	6'05	trde.	"	9'57	nit
"	Merc.	1'45	"	"	"	"

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida	Mixto	5'28	matí	arribada	9'29	matí.
"	Correu	4'05	trde.	"	7'09	trde.
"	Merc.	"	"	"	1'39	"

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida	Mixto	8'16	matí	arribada	8'45	matí.
"	"	9'44	"	"	10'18	"
"	Merc.	2'30	trde.	"	3'05	trde.
"	Correu	7'17	"	"	7'48	"

De Tarragona a Reus

Surtida	Correu	7'45	matí	arribada	8'15	matí.
"	Merc.	12'22	trde.	"	1'—	trde.
"	Mixto	5'08	"	"	5'46	"
"	"	8'—	nit	"	8'38	nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regerix desde 1 de Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA DE D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA

VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA

Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viajes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—Llum eléctrica

Se atmet passatge y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápoli, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Si ngapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: DON ROMÁN MUSOLAS, carrer de Apodaca, 38.— Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han convèntut y certíficat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, fuix blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certífican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sífilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos, pera ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillams, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE MARS DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Mars directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo mag-nífich y rápit vapor francés

PROVENCE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi. No s'coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sañas deuen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas deuen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certíficats de metjes y malalts atestiguan d'una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible que es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo que es sempre l'Elixir Verdi es un tónich analéptich: es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuu us, y a aixó tal vegada es degut que aquellas rasses siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigorosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d'aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forza y vigor. L'Elixir Verdi se troba de venta en todas las farmacias a dos pessetas frasco.

LAGRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituït lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirjirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras bera camisas, paraignas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y panys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.—ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectòrics y escultòrics pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totes midas y models.

PREUS REDUITS